

„TRJOHGORKAN” EDUSTAJA

I

V. A. JEMELJANOV

Vladimir Iljitš Lenin oli Moskovan Neuvoston vakituinen edustaja. Hänet oli sinne valinnut pääkaupungin suurimman kutomateollisuuslaitoksen „Trjohgornaja manufakturan” kollektiivi.

Iljitš kävi usein ja oli hyvin tervetullut vieras trjohgorkalaisien luona. Siellä missä nykyään sijaitsee Leninille nimetty Kulttuuritalo oli ennen Prohorovin ruokala. Vuosina 1920 ja 1921 Vladimir Iljitš puhui trjohgorkalaisille siinä huoneistossa.

Vuonna 1920 Vladimir Iljitš tuli „Trjohgorkalle” toukokuun 1 päivänä. Ainiaaksi on painunut mieleen hänen puheensa, jonka hän piti marraskuun 6 päivänä 1921, Lokakuun vallankumouksen neljäntenä vuosipäivänä.

Olin silloin kokouksen puheenjohtajana. Toveri Kollontai piti selostuksen Neuvostotasavallan kansainvälisestä ja sisäisestä tilanteesta. Yhtäkkiä minulle ilmoitettiin:

— Iljitš tuli.

Lenin oli tullut sisään pihan puolelta ja ollakseen häiritsemättä selostajaa jäänyt seisomaan vaatimattomasti esiripun taa.

Kun toveri Kollontai sai tietää Leninin olevan salissa, päätti hän nopeasti selostuksensa.

— Puheenvuoro on Moskovan Neuvoston jäsenellä, „Trjohgornaja manufakturan” edustajalla toveri Leninillä,— ilmoitin minä selvästi ja kovalla äänellä.

On vaikea sanoin kuvata, mitä tapahtui sillä hetkellä salissa. Siellä kävi suosionosoitusten ja tervehdyshuutojen voimakas vihuri.

Seurasimme johtajamme puhetta tarkkaan, ettei meiltä olisi jäänyt sanaakaan kuulematta. Joka sana painui mieleemme, herätti meissä pyrkimyksen kulkea eteenpäin — kommunismin kukkuloita kohti.

II

S. VOLKOV

Se tapahtui juuri Lokakuun vallankumouksen kolmantena vuosipäivänä. Työtätekevien johtaja Vladimir Iljitš tuli tervehtimään meitä.

Vallankumouksen kolmas vuosipäivä oli julistettu työnjuh-laksi. Kaikkien työläisten piti mennä järjestyneesti työpaikoil-leen, järjestää ja panna kuntoon työtätekeville kuuluva omai-suus.

Oli päätetty panna järjestykseen armeijan omaisuusvarasto (se oli Moskovan lähistöllä, noin kymmenen virstan päässä). Työläiset, miehet ja naiset kokoontuivat yksimielisesti, tasan kello seitsemän lähtivät jalkaisin matkaan ja palasivat takaisin noin kello kolmen aikaan päivällä.

Tiesimme, että Iljitšin piti puhua meille sinä päivänä. Ja Vladimir Iljitš tuli todellakin 40 minuuttia ennen määräaika-a ja odotteli kärsivällisesti, kun työläiset söivät ja levähtivät vähän, koska olimme vasta palanneet.

Hän kysyi meiltä: „Minkälainen on työläisten mieliala?”. „Työskentelimme noin kahdeksan virstan päässä Moskovasta”,— vastasimme. Lenin kysyi: „Jalkaisinko teitte matkan?” „Niin”,— vastasimme siihen.

Hän sanoi meille: „Teitä moititaan vähän ja kuitenkin on mistä moittia. Varmaan oli myös perheellisiä työläisnaisia?” „Oli”,— vastasimme. „Niin, mutta heidän pienet lapsensa olivat kotona huoltoa vailla, ettekä te ottaneet sitä huomioon”.

Työläiset todellakin puhelivat ja kinastelivat äänekkäästi siitä, että heidät oli lähetetty liian kauaksi työhön ja itse työntekoon oli jäänyt hyvin vähän aikaa. Vladimir Iljitš istui ja kuunteli keskustelua. Viimein hän kysyi: „Kuinka monta prosenttia työ-läisistä on naisia tuotannossanne? Miten paljon naisia osallistuu aktiivisesti neuvostorakennustyöhön? Paljonko on solussa VKP:n jäseniä? Onko puolueessa naisia?”

Vastasimme kaikkiin Vladimir Iljitšin kysymyksiin ja sitten meidän oli aika lopettaa keskustelu siihen, sillä piti aloittaa kokous.

Kun Iljitš piti Lokakuun vallankumouksen 3. vuosipäivälle omistetun tervehdyspuheen, kuvastui työläisten kasvoilta ilo; mielihapat ja vastoinkäymiset oli unohdettu. Lenin kertoi lyhyesti ja selvästi maamme tilanteesta.

Kun tehtaallamme suoritettiin Neuvostojen vaalit, me valit-simme Moskovan Neuvoston jäseneksi Vladimir Iljitšin. Edusta-jien luettelo oli asetettu kaikkein näkyvimmälle paikalle ja sitä lukiessaan työläiset puhelivat: „Koska Iljitšin nimi on luettelossa

ensimmäisenä, on luettelo oikea. Meidän Neuvostomme jäsenet eivät häpäise Iljitšin nimeä ja siksi äänestämmekin yksimielisesti koko luettelon puolesta”. Ja aina kun luettiin edustajaehdokkaiden luettelot, kuuntelivat kaikki hyvin tarkasti, ja heti Leninin nimen kuultuaan väki osoitti suosiotaan.

Kun Lenin sairastui, kyselivät työläiset alinomaa hänen vointiaan.

Viimeisten vaalien aikana päätimme viedä itse hänelle mandaatin. Muodostettiin edustajisto, jonka piti antaa mandaatti ja kutsua hänet työläisten kokoukseen. Mutta Lenin oli pahasti sairaana emmekä saaneet enää häntä tavata.

Lenin, meidän valittumme ja johtajamme kuoli, mutta hänen asiansa ja oppinsa elää. Hän jätti meille leninismen. Leninismi on kaikkien työtätekevien vapauttamisen taisteluse. Eläköön leninismi!

III

K. S. OVSJANNIKOVA

Vladimir Iljitš esiintyi monta kertaa „Trjohgorkan” työläisten kokouksissa. Kokoonnuimme silloin „Isoon keittiöön”, siihen samaan, jossa vuonna 1905 oli sijainnut taisteluryhmien esikunta.

Niinä vuosina asuin Sosnovkan tyttöjen asuntolassa. Kerran illalla kuulin, kun käytävällä huudettiin: „Lenin tuli!” Panin liinan päähäni ja riensin kiireesti ulos. Kaikilta portailta kuului jalkojen töminää... Vladimir Iljitš oli tullut odottamatta, ilmoittamatta kenellekään tulostaan, mutta jo muutaman hetken kuluttua oli väkeä niin paljon, ettei missään ollut vapaata paikkaa. Lenin ei pitänyt puheita, vaan keskusteli työläisten kanssa. Miten sydämellisiä ja lämpimiä olivatkaan hänen sanansa! Kaikki hänessä oli meidän omaa, työläismäistä — hänen sanansa, välitön suhtautuminen ihmisiin ja hänen käytöksensä.

Muistuu mieleen miten tarkkaavasti Lenin kuunteli työläisten mielipiteitä. Hän, joka opetti totuutta koko maailmalle, otti itse oppia joukoilta.

Lenin oli erittäin huomaavainen ihmisiä kohtaan. Kerran hän puhutteli minuakin. Ellei muistini petä, se tapahtui Lokakuun vallankumouksen kolmantena vuosipäivänä. Aamulla olimme käyneet jalkaisin talkoissa, jotka pidettiin Moskovasta jonkin matkan päässä olevassa Horošovin Serebrjanyi borissa. Illalla kokoonnuimme „Isoon keittiöön”. Lenin oli tullut jo aikaisemmin, mutta ei antanut ilmoittaa tulostaan; hän odotteli jossain lähes tunnin, kunnes työläiset söivät ja levähtivät.

Istuin ensimmäisessä rivissä ja pidin kädestä pientä poikaani. Lenin kyseli työläisiltä talkoista. Yhtäkkiä hän katsahti minuun ja kysyi:

— Toveri, olitteko tekin talkoissa?

— Olin,— vastasin.

Sitten Lenin kysyi, oliko minulle annettu siellä ruokaa. Vastasin myönteisesti. Sitten Vladimir Iljitš kääntyi kaikkien puoleen ja sanoi:

— Katsokaa, tämä pienen lapsen äiti, joka odottaa toista lasta, kävi jalan 8 virstan päässä auttaakseen valtiota. Tällaisten työläisten avulla voitamme pian maamme talouden rappiotilan.

En odottanut saavani talkoisiin osallistumisesta tällaista palkintoa kuin olivat Iljitšin sanat. Koko ikäni tulen muistamaan ne!

Puheissaan Lenin tähdensi meille sitä valtavaa tehtävää, joka oli koko maan edessä — kansantalouden kuntoonpanemista ja ilmaisi olevansa varma siitä, että me voitamme työnrintamalla samoin kuin olimme voittaneet kaikilla kansalaissodan rintamilla.

